

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer kedden és pénteken.

Ára:

Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre . . . . . 3 ft. — kr.
Negyedévre . . . 1 ft. 50 kr.

Szerkesztői kiadói szállás:
Kenyeres Adolf ügyvédi irodája, Nagypiaczon.

NEMERE.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

3 hasábos garmond sorért, vagy annak helyéért 4 kr. (1—10 sornyi hirdetés ára mindig 40 kr.) — Bélyegdíj minden ígatáskor 30 kr. — Nagyobb hirdetéseknel alku szerint. — Hirdetések fölvetnek a szerkesztőségben és Römer és Kammer nyomdájában.

Az első évnegyed kitelöben lévén, fölkérjük évnegyedes előfizetőinket előfizetéseik megújítására. Programmunkról nincs mért ujobban szólanunk. A „Nemere“ tovább fuj a megkezdett irányban, s szükség szerint a közügyek más-más pászmáját fogja seprés alá. Nem érkezett még, ily rövid idő alatt, mindenütt megjeleni, de azért legyenek jó reménységben, mert:

„Ha ma nem jött, eljön holnap.“

A ki eddig meg volt elégedve lapunkkal, annak nem lesz oka utóbb sem elégedetlennek lenni; sőt azon törekszünk, hogy a megelégedettséget mind általánosabbá tehessük.

Az előfizetések pontos beküldésére főként azért kérjük tisztelt előfizetőinket, nehogy újból abba a bajba jussunk, melybe az első negyedben jutottunk: hogy ne tudjunk teljes számu példányokkal szolgálni:

Előfizetési árak:

apr.—jun $\frac{1}{4}$ év . . . 1 ft. 50 kr.
apr.—szep. $\frac{1}{2}$ év . . . 3 „ — „
apr.—decz. $\frac{3}{4}$ év . . . 4 „ 50 „

Az előfizetések aláírott ügyvédi irodájába küldendők.

Kenyeres Adolf,

felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

„Nem szeretem ezeket.“

Nem igen szoktunk ugyan a magasabb politikával foglalkozni, mert hazánk és főképp vidékünk közléte elég tárgyat ad kis lapunk számára: de miután számos olvasónk van, a ki más lapot nem járát; és miután minket is épen úgy érdekel hazánk jövője, mint a Pesti Naplót, vagy „Pester Lloydot“, — tért kell szoritanunk koronként a nagy fontosságú, vagy azzá válható események és jelenségek följegyzésére.

A miket most följegyzünk, fájdalom, fenyegető természetűek; de a férfias jóra valótság épen abban áll, hogy szemébe nézzünk a veszélynek is, és tegyünk meg mindent elhárítására.

Nem akarjuk ugyan félreverní a vészharangot; nincs még semmi, a mi bennünket közvetlenül és komolyan fenyegetne; csak jelek vannak, a melyekre elmondhatjuk, hogy:

„Nem szeretem ezeket.“

Első sorban az áll, hogy mind bizonyosabbá válik, miszerint az új német császár és az orosz egymásnak szövetségesei; megkötötték a szövetséget még a háboru megkezdése előtt és most ketten urai az európai helyzetnek. Rájok néz, miattok aggódik minden más nép, még a tengerek által elzárt, dúsgazdag angol is.

Igen megdöbbenő, hogy épen az a két hatalom jutott túlsulyra, a melyek legkevesebb alkotmányos szabadságot engedtek népeiknek; s hogy újból beállott azon kor, midőn a népek akaratát, érzelmeit nem nagyon veszik számba; hanem intézkednek helyettük is az udvarok. Mert azt mindig föltesszük a nagy német nemzetről, hogy ha tőle függ, nem szövetkeznek a muszkával más szabad népek elnyomására. —

Más oldalon az alkotmányos népek önmagokat marcangolják és gyengítik:

úgy tűnik föl, mintha minden önbizalmokat elvesztették volna s mintha munkásságoknak nem találnának más czélt, mint a belviszályt. A párisi nemzetörség megtadta az engedelmességet a fenálló kormánytól s utóbbi hírek szerint a sórkatonaság is a lázadókhöz csatlakozott és a rendet fenntartani kívánó néhány főbb tisztet lelőttek. Ezeknek következtében Napoleon biztosan mondotta némely főembernek, hogy családja mentől hamarabb vissza lesz helyezve a francia trónra; Vilmos császár pedig elhatározta a rend érdekében újból megszállani és bombáztatni Párisot.

Ezzel aztán lekötik a francziát, hogy ha az orosz és porosz másfelé gazdálkodni akarnak, ő ne szövetkezhezzék a megtámadottakkal.

A francziák minden erővel azon működnek, hogy a Vilmos által kirótt ropant sarcot megfizessék. Tehát még színe sincs a jognak Páris újból megszállására. Ha teszi Vilmos király, azt mutatja ki, hogy annyira elbizta magát hatalmában, miszerint számba sem veszi a jogot és a közvéleményt.

Jellemző az a távirati tudósítás is, hogy a porosz kormány megintette volna Romániát a Strousbergféle vasuti részvények kamatainak azonnali kifizetésére.

Románia Poroszországtól egészen független, s ha utóbbi követelőleg vegyül belügyeibe, azt mutatja, hogy a népjog megsértését itt sem veszi sokba.

Más alkotmányos népek, a spanyol és az olasz megint tépik önmagokat; nem tudnak nyugalomhoz jutni. Rómában fegyverrel kell elnyomni a békételenséget mindig; Spanyolországban pedig újból nagy összeesküvést fedeztek föl. Az a müncheni távirat is jellemző, a mely szerint egy lakomán a porosz és olasz követek mérgesen összeszólalkoztak. Csak az a kérdés, hogy véletlenül történt e az összeszólalkozás,

vagy kiszámított dolog a porosztól, hogy Olaszországba bele köthessen.

Anglia békételen; érzí, mennyire háttérbe szorítottatott eddigi hatalma és tekintélye s rozsul találja magát az új helyzetben. Feltűnő, hogy már ott is lehető invasióról beszélnek, és annak meggátolására tesznek készülletet.

A mi végül szomszédunkat, Ausztriát illeti, — ott sem tudnak boldogulni az alkotmányossal. Nincs biztos többség a parlamentben, a mely szilárd kormányt alkothatna; ez okból az uralkodó azon, alkotmányos országban példátlan, eljárást követte, hogy a politikai pártokon kívül álló férfiakból alakította miniszteriumát. Egy ilyen miniszteriumról mindig feltehető, hogy ha nem fog boldogulni alkotmányosan, — megkísérti szerencsését alkotmány nélkül is.

S hogy állunk mi magunk?

Aránylag legjobban a felsoroltak közt. Képviselőházunk két nagy pártja feltűnőleg közeledik egymáshoz; az Andrássy kormány lehető bukása miatt ellenzéki lapok is úgy aggódnak, mint a Deákpártiak.

Ez valódi hazafiság; és édes örömmel jut esszünkbe Tisza Kálmánnak azon mondanása, hogy: Magyarország nem hazaárulók hanem jó hazafiak hazája volt mindig.“

Van is ok a szabadelyű elemek összetartására, mert a vázolt külföldi események ránk is hatással lehetnek; és helyt hazánkban is próbálgatja szárnyait az egy idő óta félrehúzódtott reakció.

Hanem ezekről máskor.

Magyar képviselőház.

A képviselőház f. h. 17-iki ülésében előterjesztette a központi osztály előadója az 1871-i költségvetésről szóló jelentést.

Az 1871. évre a magyar korona országai rendes kiadásai: 149,923.961 o. é. frtban; „rend-

kivüli kiadásai: 55,099.706 o. e. ftban; hitel- és pénztárműveleti kiadásai: 55,790.505 ftban állapítottak meg.

A rendes kiadásokból esik a kir. udvartartás költségeire: 3,655.000 ft.: ő felsége kabinet irodájára 608.229 ft.; közügyi kiadásokra 23,713.792 ft.; államadóssági járulékra 32,723.200 ft. stb. stb.

A bizottsági jelentések után következik a „napirend: a gazd. bizottság jelentésének tárgyalása a ház márczius havi költségvetése ügyében.“

A ház márczius havi költségvetése 81.050 ft. 8 krban állapították s a háztól észrevétel nélkül fogadtatik el.

Márczius 18-án napirenden voltak az 1871. iki „államköltségvetési törvényjavaslati tárgyalások.“

Az általános vita Horn ur leczkájával, melyet a pénzügyminisztertől és Széll Kálmántól feleletül kapott, véget ért.

Horn ur volt t. i. a szónok, ki nem hajlandó a budgetet elfogadni, mert ő, jóllehet hogy csak a tárgyalás előtti nap vette a nevezett törvényjavaslatot kezébe, a pénzügyi bizottságot, „mely már hónapok óta foglalkozik e budgettel,“ kénytelen föltületes eljárással vádolni. Horn ur nézete szerint a kép, melyet a budgétörvény az ország állapotáról mutat hazugság.

A részletes vitában, mely a külpolitika körül folyt, a szélső bal és a balközép álltak egymással szemben. Az első roszalja a kormány magatartását a lefolyt háboru alatt, s Irányi — kit Simonyi támogatott, egy határozati javaslatot is adott be ez értelemben. A balközép — nevezetesen Jókai és Tisza Kálmán, az olajágot lengették. A két vitaközö fél közt az utóbbi a következetesség előnyével bír. Tisza a háboru megindulásakor is a kormányt támogatta, most is azt teszi.

A vita nem fejeztetett be s a legközelebbi ülésben egy új elem is — a jobb oldalról — fog a csata sorba állani.

A képviselőház f. h. 18-iki ülésében tartott beszédekből következőket közlünk:

Jókai Mór: Egyedül Magyarország van azon helyzetben Európa minden országai közt, hogy mindig igazat kell mondani, képviselőknek úgy, mint a kormánynak, mert nekünk, mint Krisztusnak és apostolainak, minden erők egyedül a beszédünkben van. Szóló nagy zavarban van Irányi beadott határozati javaslatával szemben, mert az abban követelt külügyi politika okvetlenül háboruba vezet-

volna a nemzetet, mert az ilyen dolgokat szentelt vízzel keresztül vinni nem lehet. Ki ezen követeléssel lép föl Németország ellenében, annak felkötve kell lenni a kardjának, szárazon kell lenni a puska-porának. Szóló mindenkor a be nem avatkozás, a non interventio mellett van.

Ezen nézettől lehet két eltérés. Az egyik lehet az, mely azt mondja: hogy ha mi oly nagyon békét akarunk, akkor mi szükség nekünk ezen ropant nagy hadsereget tartani, bocsássuk haza katonáinkat, vonjuk ki Európa előtt: mi 30 esztendeig nem avatkozunk semmiféle európai dologba. A másik pedig az lehet, ha valaki azt mondja: hogy ha mi már tartjuk ezen nagy hadsereget, vegyük is hasznát, értékesítjük ezen sok meglevő bombát: a német nemzet most jön haza a háboruból kifáradtan, hozza a hátán a sok pénzt, szinte leroskad alatta, — álljunk oda, könnyítsünk egyet rajta.

Igaz, hogy a hála érzete kötelez bennünket megemlékezni, hogy egy időben a francia nemzet menedéket, oltalmat nyújtott száműzötteinknek és azért nekünk is kötelességünk társadalmi uton minden módot megkísérteni a francia nemzetet ejtett sebek begyógyítására, de ezen a helyen mint képviselő szól, s mint ilyen helyesli a kormány politikáját. A semlegesség politikáját Magyarország érdeke kívánta és ha sikerült volna is, a mint némelyek hiszik, hogy Magyarország föllépése romba döntené Németországot, úgy az azon romokhoz fölvezető zsámfolyul Magyarország alkotmányának romja szolgálhatna igen könnyen.

Ne dühösködjünk mi Németország ellen, hanem inkább tanuljunk tőle. Ötven évig készült minden téren, s ekkor aztán, midőn kihívta az ellenség, megverte azt karddal, megverte ekével, megverte könyvvel és megverte pénzzel.

Van egy szempont, mely támogatni látszik a határozati javaslatot, hogy t. i. Magyarország és Ausztria egy erős szövetségest fognak bérni, ha Franciaország önkényesen magához csatolná. Ez azonban nem csábította el szólót, mert van Ausztria Magyarországnak is egy hatalmas szövetsége s ez saját népeinek szövetsége, nyerve meg azoknak összetartását, hazaszeretét és e szövetség erősebb lesz Franciaországnál, Angliánál.

Tisza Kálmán sem tartozik Beust gr. pártolói közé. Csak hogy szóló roszalja még azt is, mit a háboru alatt tett. Mert midőn a birodalom a szoros semlegesség mellett nyilatkozott, azt Beust grófnak meg kellett volna tartani, nem pedig fészkelődni, mozogni, nyugtalanzkodni és ezáltal a birodalmat kom-

promittálni. Szólónak nincs tudomása arról, hogy Oroszország Ausztria-Magyarországot eltiltotta volna, hogy ne menjen segítségére Franciaországnak, de megjegyzi Simonyinak, hogy oly gyenge alapon, egy hazájára nézve oly meggyalázó helyzetet, mint ez volna, mint igazságot nem hirdetne.

Szólót megnyugtatja e tekintetben az, hogy a háborut épen Magyarország szabadelvű összkivánata ellenelte, míg ellenben a háboruba belemenni Bécsben azon párt akart, mely a muszka abszolútizmussal sympathizál. Azt mondani tehát, hogy azért maradtunk békében, mivel a muszka a szabadelvű pártnak azt megparancsolta, egyáltalában nem lehetséges. A Simonyi Ernő által felhozottakból, igaz, egy dolog kétségtelenül kitünik, hogy t. i. külügyünk nem követ egy határozott irányt. Ez mindenesetre baj és veszedelem, de még sem oly gyalázat és veszedelem, mint ha állana az, hogy muszka tilalom gátolta a birodalom mozdulását. De ha nem is helyesli Beust egész politikáját, egy lépését helyesnek tartja és ebben védelmére kel Simonyi megtámadása ellen. Ezen lépés az, hogy nem követelte a prágai béke megtartását, mi annyit tett volna, mint ellenezni a német egységet.

Ami azt illeti, hogy Simonyi szerint Jókai beszéde szép, de nem politika, megjegyzi, hogy ha a non interventio elvét követni akarni nem politika: akkor az, ha valaki azt akarja, hogy interveniáljunk, de a békét ne tegyük kockára, tiszta költészet; költészet két irányban, mert képzelődés egyfelől és pénzvesztegetés másfelől, mert a sereget a háborura mégis szervezni kell, hogy a föllépésnek valami nyoma legyen.

Habár e vitát itt helyén látja, azt még sem óhajtotta. Mert habár senkinek nem lesz oka, bennünket e vitáért megtámadni, mégis arra kell törekednünk, hogy ne adjunk senkinek okot a megtámadásra, hanem még ürügyet se, tudván, hogy az igazán adott ok sokkal kevesebb háborut csinált, mint az odadobott ürügy. Szóló részéről meg van győződve, hogy a kormány a háboru alatt teljesen jó nyomon járt, úgy járt el, a mint azt hazánk érdekei parancsolták. Elvállalja a reá, mint egyes képviselőre eső felelősséget, mert vagy igaz az említett porosz-orosz szövetség, vagy nem. Az első esetben nem leszünk rosszabb helyzetben, mint voltunk a mult nyáron; ha pedig nem igaz azon szövetség, nem szabad nekünk nemcsak okot, de még ürügyet sem adnunk a háborura.

Hogy legyen orosz-porosz szövetség, vagy nem, az nem mi rajtunk áll. De anyyi bizonyos, hogy

TÁRCZA.

Történeti, földrajzi és statistikai jegyzetek a Barcaságról.

Teőrök Károlytól.

(Folytatás.)

Brassó Erdélynek nemcsak legnagyobb és legnépesebb, de egyszersmind egyik legcsinosabb városa. Alapítását kronikásaink, ha állításaiknak hitelt lehet adni, a tizenkettődik század végére teszik. Német neve „Kronstadt“ és ezimere egy koronás gyökér. Hogy honnan jött e korona Brassó nevébe és ezimerebe, történeti adataink reá nincsenek. A hagyomány úgy vélekedik, hogy ezen emlékezetessé vált koronás gyökér, egy lengyökér lett volna, melyett a város építéskor a földben találtak. Más írók ellenben azt tartják, hogy ezen koronás gyökér a földben termékaranyból találtak. A brassói bolgár eredetű románok Brassó elnevezését „bolgár“ szóból származtatják, melyet ők ide lett bételepedésök alkalmával hoztak magukkal és azért nevezték Brassót is „Brasiovium“-nak el, mivel Bolgáriának azon helységét, honnan kivándoroltak „Brasiov“-nak nevezik. Ez oly merész állítás, mely még a fentebbi hagyománynál is kétségesebb, és éppen ezért semmi valószínűséggel sem bír.

Brassónak fekvése oly regényes, hogy e tekintetben hazánkban egy város sem mérközik vele. Tőle délre már csak hegy és erdőség emelkedik; előtte egy nagyszerű térség terül el, a szép Barczavidéke, csinosan épült magyar és szász falvaival s itt-ott még most is látható régi váraival.

A várostól jobbra kisebbszerű hegylánc húzódik el, melyen számtalan gyümölcskertek díszlenek, balra pedig az 1100 lábnyi magasságu „Czenk“ hegye sötétlik, mely Brassónak főke és koronája.

E hegy, mely meredek s erdős oldalával mintegy a várostra látszik borulni, oly szabályozott alkotással bír, hogy némelyek azt szeretik állítani, miszerint a várostra néző erdejét valaha emberi kezek ültették volna. Aljában kis havasi patak csörgedez, melynek hosszában Brassónak legszebb sétánya nyu-

lik el, honnan a kilátás a várostra meglepően festői, valóban költői. Tetejére a város felől csak gyalog ösvény segélyével juthatni fel; szekérutja sehol sincs. Hátsó része merőben sziklás s részben kopár és bokros.

A Czenk kiállóbb csúcsának déli oldalán hajdanában erős vár állott, melyet a „keresztes“ urak, vagy az ugynevezett német lovagrend vitézei építettek, kiket II. Endre magyar király 1211-ben telepített a Barcaságra s oly széles kiváltságokkal látott el, hogy ők a nekik adományozott földdel, mint szabad tulajdonukkal korlátlanul rendelkezhettek s csak is a királytól függtek. Hanem ezen jó urak csakhamar visszaélvén a magyar nemzet és a magyar király nagylelkűségével, néhány év multával az országból kiűzettek, mivel a már akkor is divatban lévő „status in statu“ elvének hodolva, az államban „külön“ államot szerettek volna alapítani. —

A czeni várnak ma is látszanak sok helyütnyomai. A felismerhető nyomok teriméjének átmérője körülbelül 100. öl, körmérete 300—330 öl, alakjuk pedig egy félkörhöz hasonlítható.

Történelmi multjára nézve csak annyit tudunk, hogy az 1345-iki mongol s az 1421-iki török dulást szerencsésen kiállotta s Brassó belémekült lakóit telyesen megvédette.

Mig végre 1454-ben a nagy „Hunyadi János“, mint az ország kormányzója, a brassóiaknak megengedé, hogy e várat lebontsák s falából a várost megerősítsék. Később e helyen egy „Drauth“ nevezetű városi tanácsos kápolnát építtetett, melyet a villám a mult század elején lesújtott. E kápolnáról származik a Czenknek mostani német elnevezése: Kapellenberg.

Ezen a hegycsúcson 1869-ig egy toronyalaku épületeske állott, melyet 1849-ben a muszkák építettek oda, hihetőleg mintegy emlékül azon szomorú időknek, midőn ők édes hazánk rovására, a magyar szabadság eltiprásában, mint eszközök fáradoztak. A fájó érzés nem sok kegyelettel viseltetett e törpe muszka emlék iránt, mert annak jelenleg már nyoma, pora sincs meg a szédítő magasságban. Es ti szégyen muszkák, kik vak eszközei voltak egy önkényű hatalom bűnös parancsszavának, bizonyára

nem tudták felfogni véres fáradozásaitok azon gyászos következményeit, melyek a „nép szava — isten szava“ kingunyolásával egy nemes és szabadságszerető nemzetet az élők sorából könnyen kitörölthettek volna. Igen, ti nem tudtátok felfogni, hogy mit tesz az, ha egy nemzet szabad és önálló, és mit tesz az, ha szolga és rabigában szenved, mint ti. A lelkiismeretlen zsarnok tanácsadók és a fejedelmi kegyelhajhászó álnok uszályhordozók még most is azt hiszik, hogy a nemzetek és népek csak „páriák“ a földön, és nem ők vannak a népért, hanem a nép van ő értük. Földi isteneknek tekintik magukat, mint az öskori bálványimádók szentei, pedig jól tudhatnák, hogy a népek türelme csan addig tart, mig a jármot és szenvedéseket elbirhatják, mert azontul aztán kitör az elfojtott fájdalom és kész a véres forradalom. Vagy nem? Hát „mikor támad vihar?“

„Ha leigázott nepek milliói,
A nehéz sorsot kezdik érzeni,
De törvénytől és erőttől megfosztva,
Nem tudnak jobb jövőt reményleni,
És a kinzott lelkek,
Átkait egekig bocsátják,
Az egek bősziúltén,
E sok átkot visszahangoztatják:
Ekkor támad vihar!“

A Czenk sziklaesuca alatt látható egy jókora nagyságu barlang is, melyről a népmonda azt tartja, hogy ez hajdanában egy óriási kigyónak lett volna fészke, mely szörnytől a városi lakosság jobban remegett, mint a tatár és török dulásoktól. E kigyónak utolsó martaléka, a város birájának fia vala, mely neki is vesztét okozá.

Azon a helyen, hol aztán e regebéli rémkigyó megöletett s elásatott, most is lehet a város falának keleti oldalán, nem messze a kötéilverők bástyájától, egy befestett óriási kigyó alakot látni; azonban, hogy mennyiben bír e rémkigyó története valószínűséggel, vagy nem, annak megbíralása a képzelem ítéletétől függ. Én részemről az egész regét, csak „véna szony mesének“ tartom.

(Folytatása következik.)

ha mi rokonszenvezünk a szomszéd német birodalommal, meglehet, hogy nem lesz orosz-porosz szövetség; ellenben ha ellenszenvezünk vele, akkor mi leszünk okai, ha az orosz-porosz szövetség csakugyan beáll. Végül így végzi beszédét: És én arra kérek mindenkit e házban, hogy méltóztassanak odahatni, hogy egyfelől a külügyekkel szemben kövessük azon óvatosságot, a melyet eddig követtünk, nem adva alkalmat arra, hogy valaki belénk kössön; de másfelől arra is kérem, tegyünk meg mindent, hogy ha a veszély percei bekövetkeznek, ezen ország, a magyar király, a magyar birodalom oly erőben álljon, hogy számolni kelljen vele barátoknak és ellenségnek, hogy nyugalommal, határozottan elmondhassuk: mi nem bántunk senkit, de a ki minket megtámad, azt véres fejjel kergetjük vissza a határig. —

Andrásy Gyula gr. miniszterelnök: Ha a kormány a félelmet vette volna tanácsadóul, úgy bizony háboruba sodorja az országot, (helyeslés jobbról s balról), mert az államokat háborúra, vagy hódítási szándék, vagy félelem szokta vezetni; ez utóbbi indok pedig a legveszélyesebb; mivel az illető állam ilyenkor nem választhatja meg a reá nézve legkedvezőbb fellépési pillanatot. A kormány nem is követte ezt, de követte igenis az önértet és a nemzet erejébe vetett bizalom politikáját s ez kölcsönözött neki erőt az előre látott nagy változások s a háború esélyeinek nyugodt bevárására. (Helyeslés).

Simonyi képviselő a miniszterelnök szerint még tovább menve azt is állította, hogy a kormányt az orosz-tól való félelem kárhóztatta tétlenségre (Halljuk!) Erre nézve egyszerűen a tényekre hivatkozik. Oroszország birodalmunkat tilalom alatt nem tartotta s bennünket a beavatkozástól vissza nem tarthatott, mivel mi ezt tenni különben sem akartuk; továbbá Oroszország nem is birt a tilalomra fizikai erővel; mert ő ép oly kevéssé volt elkészülve, mint mi.

Oroszország egy ízben felszolgált bennünket, hogy fegyveres erőnk az eljárás homogenitása kedvéért ne szaporítsuk, mi erre azt válaszoltuk, hogy Oroszország zöme s határai nagyobb része az ázsiai sivatagok által védve, neki elég ha bizonyos oldalról observálja határát, de nekünk saját biztonságunk tekintetéből fegyverkezniünk kell, kijelentettük ugyanakkor, hogy ha Oroszország is hasonló akar tenni, mi teljesen belenyugsunk; mert minden állam maga tudja legjobban, mit igényel önbiztonsága. Ez a dolog valódi állása.

Monarchiánkban, hol különböző elemek léteznek, alig lehet egy oly harcztot képzelni, melyet egyforma tizzel, élékkel vígyen mindezen különböző elem; de szóló meg van győződve arról, hogy valahányszor egy ily harczt a monarchia fentartása végett lenne provokálva, egyesíteni fogna az minden elemet és vajmi csekély lenne azok száma, kik különálló, részt nem vevő állást fognának azzal szemben elfoglalni. Ez esetben még ezek is el fognának sodortatni a többi által (Élénk helyeslés) s meg van győződve arról, hogy sem barátaink, sem elleneink nem gyanítják azon erőt, melyet ezen monarchia ki fog fejteni akkor, ha életkérdésben vagy biztonságában fogna megtámadtatni.

Külföld.

A porosz-orosz szövetség létrejötte a legújabb távsürgönyök szerint több mint valószínű. —

Bajorország területnagyságának növekedése a fog következni, mert Vilmos császár elhatározta, hogy annak állhatatos követelése figyelembe vétele. Ezen átengedendő terület rész 17 □ mérföld.

A romai zavarok, ugyilátszik, a politika és a diplomáciai terén nagyobb port vernek föl, mint ez magán a helyszínen történt.

Páris további megerősítésének kérdése fölött abban állapodtak meg, hogy az erőket kiterjeszteni és azokat még inkább erősíteni kell. Számos tiszt azon megbízást kapta, hogy a német hadsereg által az ostrom alatt megszállott helyiségek helyrajzát fölvegyék az általuk fölállított ágyutelepek, táborok és védelmi művek felszámolásával. A katonai igazgatásnak e tárgyban az a célja, hogy pontosan számot adjon arról, a mit a németek Páris ostromának kivételére és végrehajtására tettek. Mint bizonyost állítják, hogy egy új terv készített, melynek kivitele után lehetetlen lesz Páris bevenni, vagy csak bombázni is.

Franciaországban egy társulat alakult, melynek feladata lenne, egy derék kormányt állítani elő, mely a nagy fizetések leszállítását, különösen a diplomáciai karnál tűzte ki céljául.

Ezen tárgyra vonatkozó cikkében írja a „Gironde“:

„Azt halljuk, hogy a londoni, bécsi és szentpétervári követek megtartják czimeiket. Eltekintve a politikai okoktól, nem csoda, ha épen ezen diplomata állomások töltetnek be először. Ezek ugyanis a legjobban díjaztatnak. Követeink Bécsben 200

ezer, Londonban 275 ezer és Szent-Pétervárott 300 ezer frankot kapnak, nem számítva bele a palotát és hercegi berendezést. Mi adózók csodálkozunk, hogy a kormány azon szomorú helyzetben, melyben jelenleg van, Franciaország ezen borzasztó nagy díjazását fűtártani merészkedik s teremtményeinek kedvéért az utolsó garast is átadja, mit még a porosz meghagyott: a mi azonban még nagyobb bámulatba ejt, az azon körülmény, hogy a kormány nem akarja figyelembe venni a közvéleményt e tekintetben, mely szerint készek vagyunk-e tovább is fizetni megtakarított filléreinkkel ezen követeket. Ma már az egész világ által elismert s magától Bismarck által is proklamált tény, hogy diplomacziánk a legjobban díjazott s egyuttal a legtudatlanabb is, s Európa által többször neveltségessé tétetett. Azon hatalom ellenben, mely a külföldön a legjobban van képviselve, az egyesült államok köztársasága, a legkisebb díjazással fizet. Így a legnagyobb pénzüsszeg, melyet a külföldi képviselőknek fizet, nem haladja túl az 5000 dollárt s talán épen ezért figyelmes és munkás, s mindenki által becsült az egyesült államok követe. Mi 2—300 ezer frankot husz éven át csak azért fizettünk, hogy egyes emberek restségét elősegítsük s egy diplomáciai személyzetet állítsunk elé rendelkezéssel és gyalázatosságokkal terhelt oly emberekből, mint a híres diplomata Benedetti, kit Bismarck a legostobább embernek nevezett Európában.“

A „Nord“ című lapnak Párisból a következőket sürgönyzik: A montmartrei lázadók új választásokat s a mostani nemzetgyűlés fölmozdítását követelik; egyuttal azt akarják, hogy az alkotmányozó gyűlés Párisba költözködjék át, és hogy a kormány fizesse ki a nemzetország rendes zsoldját mindaddig, míg a munka megkezdődik. Attól tartanak, hogy az összeütközés oly körülmények között elkerülhetlen. Clemenceau ismert radikális képviselő, ki egyuttal a Montmartre városrész polgármestere, leköszönt ez utóbbi állásáról, mivel valószínűtlennek tartja a kiegyezkedést. E körülmény is azt bizonyítja, hogy a lázadók élén nincs egyetlenegy tekintélyesebb férfi sem.

Legujabb.

Bécs, márcz. 19. „A Kremser Wochenbl.“ a politikai hatóság által a rendőrség igénybe vétele mellett lefoglaltatott.

Flórencz, márcz. 19. A Rómában élő angolok nyolcz aláírással egy tiltakozást nyújtottak be 10-én az ottani angol követhoz, azon méltatlan bánásmód ellen, melyben a zavarok alkalmával a jezsuiták templomában részesítették.

Kassel, márcz. 19. „Napoleon ma délelőtt tizenegy óra negyven perczkor hagyta el Wilhelmshöhét“. Ide négyes fogatu nyitott királyi hintóban ért előlovaglókkal, Monts gr. kormányzó kíséretében. Az indóháznál a 83. ezred zenekara zenével fogadta az exesászárt, ki a jelenvoltakat szívélyesen üdvözölte; a népet diszöltönyös huszárok tartották távol.

Bécs, márcz. 19. A „Montsrevue“ közleményeket hoz, melyek az 1870-iki orosz-porosz egyezményre vonatkozó leplelézéseket tökéletesen megerősítik s oda egészítik ki, hogy a két hatalom közt formális szerződés nem áll ugyan fen, de igenis váltattak 1870-ben Gortsakoff és Bismarck között nyilatkozatok, melyek öt pontból állván, utolsó pontjuk oda nyilatkozik, miszerint Poroszország Oroszország tetszésére bizza az időpont megválasztását, a midőn a feketetengeri korlátozásnak megszüntetését követelje s Poroszország minden körülmények között támogatni ígérte e követelést.

Páris, márcz. 19. „A kormány által a Montmartre ellen intézett támadás teljesen meghiusult. Lecont tábornok a felkelők kezébe esett, kik agyonlövésével fenyegetik őt, ha feltételeik el nem fogadtatnak. Egy századost saját közemberei megölték. Az összes sorkatonaság átment a felkelőkhez.“

Ried, márcz. 19. Tegnap nagyszámu közönség részvétele mellett fényes győzelmi ünnepély tartatott itt.

Bécs, márcz. 19. Heildelsbergből távirják, miszerint Gervinus tanár ottan 65 éves korában ideglázban tegnap meghalt. —

Páris, márcz. 18. Thiers tekintettel a nemzetgyűlésre elhatározta, hogy a miniszterium minden ülését Versaillesban fogja tartani s egyedül a hivatalos fogadtatások történnek Párisban.

Pétervár, márcz. 18. A csár, halomás szerint, egy katonai küldöttséget szándékozik Berlinbe küldeni Vilmos császár üdvözlésére.

A „Nemere“ eredeti táviratai.

Feladatott Pesten 23-án estve 9 óra.
Érkezett 24-án 2 óra 16 percz.

Graf Schweinitz Ferencz követnek a király személyesen adományozta a lipotrend nagykeresztét. Párizsi forradalom miatt francia foglyokat vissza tartják Németországban. Bordeauxban is kitört forradalom.

Feladatott Szebenben f. h. 23-án d. u. 5 órakor.

Érkezett f. h. 23-án estve 6 órakor.

Zaminernek ma tartott kitünő beszéde, mely nemcsak mind a két párttól, hanem a nagyszámu hallgatókörtől is köztetszéssel fogadtatott, nagyszerű erkölcsi hatást idézett elő.

Zekely indítványa: mind a három törvényjavaslatnak visszautasítása a bizottmányokhoz, elesett.

A majoritás mellett volt 23, ellene 20 szavazat.

Zaminer törvényjavaslata mellett 7 szavazat.

V e g y e s.

(Uj könyvek). Beküldettek szerkesztőségünkhez:

1. „Az új belügyér programja“ Pest. Nyomatott az Athenaeum nyomdájában. Ára 20 kr. Ezen röpirat a választási törvények ujraalkotásával és különösen a megyei, községi és országos választások rendezésével foglalkozik, nagy súlyt fektetvén a választásokkal együtt járó zavarok megelőzésére. Figyelemre méltó termék.

2. „Az angol nyelv levélszerinti önkeltatása“ Robertson tanmódja szerint írta Psenyeczki Nagy Sándor, Debreczen. A város nyomdájában. Egy levél egy füzetet képez és minden füzet ára 30 kr.

A nehéz kiejtésű angol nyelv önmunkásság utján való megszerzésére a lehető czélszerű módorban iratt könyv.

Az egész rendszerre különben csak akkor mondhatjuk el megjegyzésünket, mikor a mű egészen megjelenik. Eddig két füzet jelent meg.

(Egy nagy kérdésnek rövid megoldása). Brassó városának a képviselőházhoz intézett azon kérelme, hogy a vallásügyi miniszteriumnak Brassóban „községi iskolák“ felállítására iránti rendeletét semisíttené meg, a f. hó 13-án tartott ülésben irattárba tétetett örök nyugalomra. Az említett kérelmet Bömches Frigyes képviselő nyújtotta át annak idejében az országgyűlésnek.

(A marosvásárhelyi vértanukért) folyó hó 10-én gyász-ünnepély volt rendezve. Délutáni 2 órakor mint — egy két ezer emberből álló gyászmenet vonult ki a Török, Horvát, és Gálfi sir-

jához zászlókkal és zenével. A sirnál Kovács Áron ref. pap. csinos könyörgést, Beretzki Sándor pedig megható szonoklatot tartott.

(A magyar kincstári jegyek) február havi forgalmáról közzétett hivatalos kimutatás szerint január végén ki volt adva 5174 darab 2.213,900 frt. értékben; február hó folyamában kiadott 1255 darab 100 ftos és 339 darab 1000 ftos jegy, összesen tehát 1549 darab 464.500 frt. értékben s így kibocsátott mindössze 6768 darab 2,678.400 frt. értékben. Ebből az állampénztárba visszakerült 1504 darab 703.800 frt. értékkel s így február végén forsalomban maradt 5265 darab 1,964.600 frt. Január hó óta tehát a forgalom körülbelül 230.000 forinttal csökkent.

(Kilátás rablókra.) Az erdélyi hatóságok már régen panaszkodnak, hogy különösen az épülő félben levő vasut mentében sok tolvajság és rablási esetek fordulnak elő. Ennek oka talán ott keresendő, hogy gr. Rádai Gedeon az erélyes királyi biztos az utóbbi időben úgy el zavarva a Királyhágón tuli részek rabló bandáit, hogy azok ott már nem találnak bátorságos menhelyet és biztos „kereset módot.“ Állítják, hogy a Királyhágón tuli részekből sok szegény legény jött át hozzánk szerencsét próbálni. E jó madarak közül legtöbben a vasutaknál foglalkoz-

nak „ideiglenes“ — nem lehetetlen azonban, hogy ha kedvezőnek ítélik nálunk a terepnumot, apro bandákká alakulnak (M. P.)

(A „Kelet“) című, Kolozsvárt megjelenő Deákeparti napilap részéről fölkértünk, hogy olvasóinknak ajánlanók. Úszintén ajánlhatjuk is, mint igen ocsó és tartalmas lapot. Ára egész évre csak 12 frt. Munkatársai közt az erdélyi részek legtekintélyesebb erői közül sokat találunk, a minők Dózsa Dani, Halmágyi Sándor, Kövári László stb. A „Kelet“ szerkesztője Szász Béla.

Közgazdasági rovat.

(Kolozsvártt pinczeegylet) alakult, mely márczius 10-én tartotta alakító gyűlését, miután a kívánt 500 részvénytől jóval több, t. i. 640 iratott alá. Az alapszabályok végleges megállapítása lényegesen más színezetet adott a vállalatnak, határozottan bevallott kereskedelmi részvénytársasággá alakítván azt; czége most már „erdélyi pincze-egylet, kereskedelmi részvénytársaság,“ alaptőkéje 300.000 frt., 1500 darab 200 ftos részvényben; ebből azonban egyelőre csak 750 darab, vagyis 150.000 frt. bocsátatik ki. Az tüzletet a választmány felelős igaz-

gató által vezetetti. A választmány következőleg alakított meg: elnök b. Bornemisza János; tagok: gr. Bánffy Miklós, Paget János, Tauffer Ferencz, gr. Teleky Gusztáv, Zeyk József és Wagner Frigyes. Pinczehelyiség a gubernium-épület ismeretes nagyszerű pinczéje.

(Dicsőszentmártoni pinczeegylet) czimen részvényes társaság van keletkezében, melynek czélja a két küküllő és Maros közti vidékek borászati és szőlőszeti érdekeinek emelése, és kereskedés azon vidék boraival.

A társulat 50 frt. részvényekve alakul. Aláírnai szándékozók forduljanak D. Sz. Mártonba, az ideiglenes választmányhoz, melynek tagjai gr. Bethlen, Camilló, Szilvássy Sándor, Vita Sándor, Pótsa József, Bedőházi János, Farnos Elek és Gyárfás Ferencz. —

Bécsi börze márcz 23-án.		Brassói pénzárak m.23-án.	
Pénzemek.		Pénzemek.	
Arany	5. 85	Arany	5. 88
Napoleon'd'or	9. 94	Napoleon'd'or	9. 93
Ezüst	122. 25	Magyar 20 franc	9. 93
Magyar földteherm.	79. 25	Ezüst huszas	— 41
Erdélyi „	74. 75	Tallér	2. 40
Banati „	76. 75	Török lira	11. 45

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: Kenyeres Adolf.

Hirdetés.

Gróf Mikó Rózália-Bethlen Gáborné, Oltszemi birtoka, mely áll egy belső curialis telekből hozzá tartozó épületekkel 195 hold, 1226 □ öl szántóból; 53 hold 1123 □ öl kaszáló; 16 hold 1025 □ öl legelő; 24 hold erdőből és 7 hold 39 □ öl terméketlen helyből folyó 1871 Szent-György napjától kezdve hat (6) évre haszonbérbe kiadatik.

A feltételek iránt e hó 25-ig értekezhetni ügyvéd Szacsavay Dénes-nél S.-Szent-Györgyön. azontul pedig ügyvéd Ferenczi Miklosnál Kolozsvárt 54 2—3

Haszonbéri

HIRDETVEŒNY.

A Hidvégi Unio című nagy vendéglő minden árulhatási joggal (a szeszt kivéve) melynek árulását minden veder után fizetés jár Aprilis 15-én Hidvégen a többet ígérőnek árverezés folytán kiadatik.

A részletes feltételekről, vagy ha árverezésen kívül ohajtatnék az átalvétel, értekezhetni a Hidvégi szeszgyárban Stern Sámuellel. 56 1—3

Fehér mell-szörp

Mayer G. A. W. gyárából.

Az egyedüli szer mell-fájdalom, hosszas rekedés és a tüdő elnyájkasodása ellen, a mely mindenki által legjótékonyabb hatással használtatott. Ezen szörp már az első használat alkalmával láthatólag előnyösön hat, különösen görcsös köhögésekben, számarhuruban a torokingert és legnyakasabb köhögéseket, a száraz betegségekben köhögést sőt a vérbányást is biztosan megszünteti.

Pagliano-szörp

Pagliano Hieronimus, florenzei gyógytanártól.

Egész Európában elismert minden belbajokban páratlan házi szer, melynek sok ezren köszönik visszanyert egészségüket, ezen szer kitünőségiről több száz bizonyítvány kezeskedik.

Mindkét páratlan gyógyszer csak is

Mailat J. P.

a „Strucz madárhoz“ czimzett kereskedésében található Brassóban. 5—0

A gácsmajorban 567 szám alatt fekvő enyv és szappan gyár minden a gyártáshoz megkívántató eszközökkel haszonbérbe adandó vagy örökáron is eladó.

Bővebb felvilágosítást ad

Düek Márton,

tulajdonos.

57 1—3 Bolonya kututsza 240-ik szám.

264. polg. sz.

55 1—2

Az alólirt birói kiktildött által ezennel közhírré tétetik: Miszerint miután, a tekintetes tanácsnak folyó 1871-ik év Januarius 21-én 264 polg. szám alatt hites ügyvéd Mayer Josef ur által képviselt Demeter Eremias által helyettesített Radu Czitzeörököseinek 2500 o. e. forint és járulékai érti végrehajtási ügyében kelt válaszában megengedett és 1871 márczius 6-ikán d. e. 10 órára megrendelt árverezése a Juon Radu Czitzei Hossznfaluban 994, 1019 földkönyvi szám alatt fekvő házának eredmény nélkül maradt, annak elárverezése az 1871-ik év Aprilis hava 5-ikére d. e. 10 órára kitűzött második határnapon fog megtartatni, a mely árverezésnél a fenn megnevezett telek szükség esetében a becsáron alól is oda fog adatni.

Az illető árverezési feltételek az ezen törvényszék által 1871 februarius 2-ikán kibocsájtott hirdetésben ugyan közhírré tettek, de mind azonáltal az alólirtnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Brassó, 1871. márczius 8-án.

Russu György,
birói kiküldött.

SZERENCSE FEL!!!

250.000, 200.000, 150.000, 100.000, 15.000 stb.

forintokat legkönnyebb módon lehet nyerni az annyira kedvelt, s Magyarország által biztosított magyar sorsjegyekkel, évenkénti 4 huzással; hogy valaki egy ily sorsjegynek könyebben birtokába jusson, társas játékot állítottunk fel 20 részvényesre s játék alá rendeztünk 20 fent nevezet sors-jegyet.

Ezen 20 darab sors-jegyre már az első ft. 6 részlet befizetésnél, és egyszer mint mindenkorra ft. 1 bélyegért — joga van az illető részvényesnek — az általunk törvényszerűleg kiállított kötvénybe foglalt 20 darab 100 ftos. sorsjegy nyereségeinek 20-ad részére; — a havonkinti hat forint lefizetése s a kötvények visszaadása után mindenki egy eredeti sors-jegyet kap, vagy pedig az akkori börze árat — készpénzben.

Ilyen kötvényeket postautánvétellel is küldünk, — a huzásokról az illetők pontosan fognak tudatanni, s minden kérdésre szívesen válaszolunk.

Werzár Testvérek Brassóban.

Megrendeléseket lehet tenni nállunk Klastromutczai iródánkban:

Vákár Kristof urnál Gy.-Szt.-Mikloson; Zakarias József urnál K.-Vásárhely;

Pototzky Kr. & Testvére urnál Cs.-Szereda.